

ครั้งที่ 13
[ฉบับปรับปรุงใหม่]

การประยุกต์

โปรแกรมสำเร็จรูป ทางการบัญชี

Accounting Software Applications

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ห้องสมุดพิเศษการพระนคร

101059090

ตราจารย์ ดร.อุเทน เลาน้ำทา

(สารบัญ)

กมท

หน้า

บทที่ 6	คำนำ	๕
	สารบัญ	๕
	สารบัญตาราง	๕
	สารบัญภาพ	๕
บทที่ 1	การโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	๕
	1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี	2
	1.2 ความหมายของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	2
	1.3 บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	3
	1.4 การวางแผนการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีขององค์กร	4
	1.5 ปัจจัยในการเลือกซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	4
	1.6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	9
	1.7 ประโยชน์ของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	9
	1.8 ปัญหาของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	10
	แบบฝึกหัดท้ายบท	11
บทที่ 2	กระบวนการจัดทำบัญชีและระบบการประมวลผล	14
	2.1 กระบวนการจัดทำบัญชีด้วยมือ	14
	2.2 กระบวนการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	17
	2.3 ความแตกต่างระหว่างการจัดทำบัญชีด้วยมือและโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	18
	2.4 หน้าที่หลักและลักษณะทั่วไปของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	19
	แบบฝึกหัดท้ายบท	33

ห้องสมุดพิเศษการพระนคร

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

วันที่ 10/09/62

เลขทะเบียน 100 41090

เลขหมู่ ๖๖๖.๐๐1๖

๐๑๒๖๓

๒๖๕

๑.๑

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3	แนะนำโปรแกรมและการกำหนดค่าเริ่มต้น	
3.1	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี โปรแกรม Express for Windows	36
3.2	วิธีการติดตั้งโปรแกรมและรูปแบบตัวอักษร	37
3.3	การเริ่มต้นใช้งานโปรแกรม	39
3.4	การกำหนดค่าเริ่มต้นโปรแกรม	45
3.5	การกำหนดรหัสตารางข้อมูลแบบฝึกหัดท้ายบท	52
		54
บทที่ 4	การกำหนดเพิ่มข้อมูลหลักและยอดยกมาทางบัญชี	
4.1	การกำหนดเพิ่มข้อมูลหลัก	58
4.2	การกำหนดการเชื่อมโยงเอกสารของโปรแกรม	89
4.3	การบันทึกยอดยกมาของรายการทางบัญชี	93
4.4	การบันทึกยอดยกมาของรายละเอียดประกอบบัญชีแบบฝึกหัดท้ายบท	95
		104
บทที่ 5	ระบบขายสินค้าและการรับชำระ	
5.1	การประมวลผลระบบขายสินค้าและการรับชำระ – ระบบส่งขายสินค้า	108
5.2	การประมวลผลระบบขายสินค้าและการรับชำระ – ระบบขายสินค้าสด	111
5.3	การประมวลผลระบบขายสินค้าและการรับชำระ – ระบบขายสินค้าเชื่อ	117
5.4	การประมวลผลระบบขายสินค้าและการรับชำระ – ระบบการวางบิล	123
5.5	การประมวลผลระบบขายสินค้าและการรับชำระ – ระบบรับชำระหนี้	126
5.6	การประมวลผลระบบขายสินค้าและการรับชำระ – ระบบรับเงินมัดจำ	131
5.7	การประมวลผลระบบขายสินค้าและการรับชำระ – ระบบรับคืนสินค้า	137
	แบบฝึกหัดท้ายบท	145

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 ระบบซื้อสินค้าและการจ่ายชำระ	
6.1 การประมวลผลระบบซื้อสินค้าและการจ่ายชำระ - ระบบการสั่งซื้อ	149
6.2 การประมวลผลระบบซื้อสินค้าและการจ่ายชำระ - ระบบซื้อสินค้าสด	152
6.3 การประมวลผลระบบซื้อสินค้าและการจ่ายชำระ - ระบบซื้อสินค้าเชื่อ	159
6.4 การประมวลผลระบบซื้อสินค้าและการจ่ายชำระ - ระบบจ่ายชำระหนี้	166
6.5 การประมวลผลระบบซื้อสินค้าและการจ่ายชำระ - ระบบจ่ายเงินมัดจำ	172
6.6 การประมวลผลระบบซื้อสินค้าและการจ่ายชำระ - ระบบส่งคืนสินค้า	181
แบบฝึกหัดท้ายบท	189
บทที่ 7 ระบบรายได้อื่น	
7.1 การประมวลผลระบบรายได้อื่น - ระบบรายได้อื่นๆ	193
7.2 การประมวลผลระบบรายได้อื่น - ระบบรายได้ดอกเบี้ย	197
7.3 การประมวลผลระบบรายได้อื่น - ระบบรายได้อื่นๆ (กรณีมีภาษีเกี่ยวข้อง)	201
แบบฝึกหัดท้ายบท	208
บทที่ 8 ระบบค่าใช้จ่าย	
8.1 การประมวลผลระบบค่าใช้จ่าย - ระบบค่าใช้จ่าย	211
8.2 การประมวลผลระบบค่าใช้จ่าย - ระบบค่าใช้จ่าย (กรณีมีภาษีเกี่ยวข้อง)	215
8.3 การประมวลผลระบบค่าใช้จ่าย - ระบบการจ่ายเงินเดือนและค่าแรง	225
8.4 การประมวลผลระบบค่าใช้จ่าย - ระบบการจ่ายเงินกองทุนประกันสังคม	232
8.5 การประมวลผลระบบค่าใช้จ่าย - ระบบการจ่ายภาษี	238
แบบฝึกหัดท้ายบท	245

คำนำ

(ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๑๓)

เอกสารประกอบการสอนเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนรายวิชาการประยุกต์โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี (Accounting Software Applications) ซึ่งเป็นวิชาบังคับตามหลักสูตรปริญญาบัญชีบัณฑิตหรือหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการบัญชี โดยมุ่งเน้นให้นิสิต/นักศึกษามีความรู้และเข้าใจถึงการนำเอาความรู้ด้านกระบวนการจัดทำบัญชี ความรู้ด้านเอกสารประกอบการลงบัญชี ความรู้ด้านการควบคุมภายในของระบบสารสนเทศทางการบัญชี ความรู้ด้านภาษีอากรธุรกิจ ความรู้ด้านกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพบัญชี และความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ร่วมกันในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน

สำหรับเนื้อหาของการปรับปรุงครั้งนี้ ผู้เรียบเรียงได้เพิ่มเติมเนื้อหาของระบบงานบัญชีให้สอดคล้องกับประมวลรัษฎากร กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพและเวอร์ชันของโปรแกรมสำเร็จรูป Express for Windows ที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้เพื่อเนื้อหาที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เป็นไปตามคำอธิบายรายวิชา เอกสารประกอบการสอนเล่มนี้คาดว่าจะเกิดประโยชน์สำหรับนิสิต/นักศึกษาและผู้สนใจทั่วไป หากพบข้อผิดพลาดประการใดผู้เรียบเรียงขอน้อมรับไว้เพื่อปรับปรุงให้ถูกต้องยิ่งขึ้นในครั้งหน้า คุณงามความดีของเอกสารประกอบการสอนเล่มนี้หากพึงมี ข้าพเจ้าขอมอบคุณงามความดีทั้งหลายให้กับผู้มีพระคุณทุกท่าน ซึ่งรวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้เอกสารประกอบการสอนเล่มนี้สำเร็จ

ผศ.ดร.อุเทน เลาน้ำทา
มกราคม พ.ศ. 2562

บทที่ 1

การประยุกต์โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เมื่อศึกษาบทที่ 1 จบแล้ว ผู้อ่านสามารถ

1. ทราบและเข้าใจถึงแนวคิดเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี
2. ทราบและเข้าใจถึงความหมายของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี
3. ทราบและเข้าใจถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี
4. ทราบและเข้าใจถึงการวางแผนการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีขององค์กร
5. ทราบและเข้าใจถึงปัจจัยในการเลือกซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี
6. ทราบและเข้าใจถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี
7. ทราบและเข้าใจถึงประโยชน์ของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี
8. ทราบและเข้าใจถึงปัญหาของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

บทนำ

โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี (Accounting Software Applications) หมายถึง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการบันทึกการขาย การประมวลผล เพื่อนำเสนอรายงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการในรูปของสารสนเทศทางการบัญชีที่ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีมีโครงสร้างระบบย่อยที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้สารสนเทศทางการบัญชีที่แตกต่างกันออกไป กิจการสามารถซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีจากผู้ผลิตที่มีอยู่หลากหลายทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศเพื่อนำมาปรับใช้ได้ทันที ในการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีถึงแม้จะมีการใช้เงินลงทุนที่สูง มีความยุ่งยากซับซ้อนในการปรับตัวให้เข้ากับระบบใหม่ หรืออาจจะได้รับการต่อต้านจากผู้ใช้งานแบบเดิมก็ตาม การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีก็ยังคงมีความจำเป็นและกิจการต่างๆ ก็มีแนวโน้มใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากเป็นเครื่องมือในการผลิตและจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญขององค์กร กลายเป็นโครงสร้างหลักของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรทุกขนาด เพื่อรักษาความได้เปรียบทางการแข่งขันด้านข้อมูลทางการบัญชีและพัฒนาความสามารถขององค์กรเพื่อสร้างความได้เปรียบเชิงการแข่งขันต่อไป

จากภาพที่ 1 กระบวนการจัดทำบัญชี หมายถึง

บทที่ 2

กระบวนการจัดทำบัญชีและระบบการประมวลผล

- Express for Windows

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เมื่อศึกษาบทที่ 2 จบแล้ว ผู้อ่านสามารถ

1. ทราบและเข้าใจถึงกระบวนการจัดทำบัญชีด้วยมือ
2. ทราบและเข้าใจในถึงกระบวนการจัดทำบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
3. ทราบถึงความแตกต่างของกระบวนการจัดทำบัญชีด้วยมือและคอมพิวเตอร์
4. ทราบและอธิบายถึงหน้าที่หลักและลักษณะทั่วไปของระบบย่อยได้

บทนำ

สภาพแวดล้อมการบริหารธุรกิจในปัจจุบันต้องเผชิญกับการแข่งขันอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง และเพื่อความอยู่รอด องค์กรต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ความรวดเร็วในการตัดสินใจ จากข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำซึ่งข้อมูลส่วนหนึ่งได้มาจากข้อมูลทางการบัญชีซึ่งอาจจะทำด้วยมือ (Manual) หรือจัดทำขึ้นโดยอาศัยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (Computer-base) ก็ได้ กระบวนการจัดทำบัญชีด้วยมือและกระบวนการจัดทำบัญชีด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นแตกต่างกันตรงที่ หากใช้โปรแกรมบัญชีช่วยในการจัดทำบัญชี ข้อมูลทั้งหมดจะถูกบันทึกในแฟ้มรายการค้า (Transaction Files) และปรับปรุงข้อมูลในแฟ้มข้อมูลหลัก (Master File) ซึ่งแฟ้มรายการค้าเปรียบได้กับสมุดรายวันทั่วไปในกระบวนการจัดทำบัญชีด้วยมือ และแฟ้มข้อมูลหลักก็เปรียบได้กับบัญชีแยกประเภททั่วไป โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีโดยทั่วไป ประกอบด้วยระบบย่อยต่างๆ ดังนี้ ระบบขายสินค้า และรับชำระ ระบบซื้อสินค้าและจ่ายชำระ ระบบรายได้ ระบบค่าใช้จ่าย ระบบเงินสดย่อย ระบบเช็ค และเงินฝากธนาคาร ระบบสินทรัพย์ถาวร ระบบบัญชีแยกประเภททั่วไป ระบบรักษาความปลอดภัย และระบบการบำรุงรักษาข้อมูล โปรแกรมทางบัญชีมีบทบาทและส่งเสริมความสามารถในการผลิตสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ได้อย่างรวดเร็ว ภายใต้ข้อมูลทางการบัญชีที่เชื่อถือได้ ทันเวลา รูปแบบที่เข้าใจได้ง่ายและเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

บทที่ 3

แนะนำโปรแกรมและการกำหนดค่าเริ่มต้น

● Express for Windows

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เมื่อศึกษาบทที่ 3 จบแล้ว ผู้อ่านสามารถ

1. ทราบและเข้าใจถึงข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีโปรแกรม Express for Windows
2. ทราบและเข้าใจถึงวิธีการติดตั้งโปรแกรมและการติดตั้งรูปแบบตัวอักษร
3. ทราบและเข้าใจถึงการเริ่มต้นใช้งานโปรแกรม
4. ทราบและเข้าใจถึงการกำหนดค่าเริ่มต้นของโปรแกรม
5. ทราบและเข้าใจถึงการกำหนดรหัสตารางข้อมูล

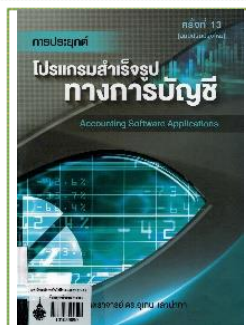
บทนำ

โปรแกรม Express for Windows เวอร์ชัน 1.0.1.94 เป็นผลิตภัณฑ์ของ บริษัท เอ็กซ์เพรสซอฟต์แวร์กรุ๊ป จำกัด ที่ถูกเลือกเป็นตัวแทนของการศึกษาเรียนรู้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปทางการบัญชีผ่านรายการคำสมมติของ บริษัท ไทยวิสดูม จำกัด สำหรับรายการค้าเดือนมกราคมถึงมีนาคม พ.ศ. 25X2 (กำหนดให้ 25X2 หมายถึงปีปัจจุบันที่กำลังทำรายการ) กรณีศึกษานี้ประกอบธุรกิจประเภทซื้อมา-ขายไป (Trading Firm) รายการค้าทางบัญชีที่ออกแบบขึ้นนี้เหมาะสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กเพื่อเป็นแนวทางอย่างง่ายสำหรับการเริ่มต้นใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี วัตถุประสงค์หลักของการศึกษาร้านี้ก็เพื่อต้องการให้ผู้ใช้งานเข้าใจพื้นฐานการวิเคราะห์รายการค้าทางบัญชี การประมวลผลรายการค้าในระบบย่อยต่างๆ จนถึงขั้นตอนการเรียกใช้รายงานต่างๆ รายการค้าดังกล่าวสอดคล้องกับสถานการณ์ทางธุรกิจจริงที่ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในการบันทึกบัญชีและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการภาษีอากรเบื้องต้น ในบทนี้จะเริ่มศึกษาจากขั้นตอนแรกสุดของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คือการกำหนดค่าเริ่มต้นและการกำหนดรหัสตารางข้อมูล

สามารถยืมและติดตามหนังสือใหม่ได้ที่ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Walia Autolib

<http://lib.rmutp.ac.th/catalog/BibItem.aspx?BibID=b00103393>

Title	การประยุกต์โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี = Accounting software applications / อุเทน เลานาทา.
Author	อุเทน เลานาทา
Publication	กรุงเทพฯ : [ม.ป.พ.], 2562
Edition	พิมพ์ครั้งที่ 13 ฉบับปรับปรุงใหม่
Detail	ก-ณ, 384 หน้า : ภาพประกอบ ; 26 ซม
Subject	การบัญชี -- โปรแกรมคอมพิวเตอร์.(+)
Location	BCL
Source Types	Book

" สำหรับเพื่อการศึกษาและอ้างอิงเท่านั้น "